

УДК 378.2:[614.23ж615.15]-057.87

ОСОБЛИВОСТІ АТЕСТАЦІЇ ВИПУСКНИКІВ ВИЩИХ МЕДИЧНИХ (ФАРМАЦЕВТИЧНОГО) НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ У 2015 РОЦІ

О. П. Волосовець¹, Ю. С. П'ятницький¹, Л. В. Соколова², І. В. Мельник²,
М. О. Поліщук², З. В. Малецька², Л. Г. Варнавська², Р. А. Стецюк²

¹Міністерство охорони здоров'я України,

²ДУ “Центральний методичний кабінет з вищої медичної освіти МОЗ України”

PECULIARITIES OF GRADUATES' CERTIFICATION OF HIGHER MEDICAL (PHARMACEUTICAL) UNIVERSITIES IN 2015

O. P. Volosovets¹, Yu. S. Pyatnytskyi¹, L. V. Sokolova², I. V. Melnyk²,
M. O. Polishchuk², Z. V. Maletskaya², L. H. Varnavska², R. A. Stetsyuk²

¹Ministry of Public Health of Ukraine,

²SE “Central Methodical Center of Higher Medical Education of MPH of Ukraine “

Згідно з новим Законом України “Про вищу освіту” Міністерством охорони здоров'я України та ДУ “Центральний методичний кабінет з вищої медичної освіти МОЗ України” було сформульовано основні методичні підходи та рекомендації вищим медичним та фармацевтичним навчальним закладам щодо формування державних екзаменаційних комісій, проведення атестації випускників та видачі дипломів про вищу освіту у 2015 році.

According to the new Law of Ukraine “On Higher Education” by the Ministry of Health of Ukraine and SE “Central Methodical Center of Higher Medical Education of MPH of Ukraine there were formulated basic methodological approaches and recommendations to higher medical and pharmaceutical educational institutions on the state examination boards, the certification of graduates and issuing diplomas in 2015.

Вступ. Атестація випускників у 2015 році в Україні вперше здійснюється згідно з новим Законом України від 1 липня 2014 року № 1556-VII “Про вищу освіту” (далі – Закон). Відповідно до статті 6 розділу II Закону атестація осіб, які здобувають ступінь молодшого бакалавра, бакалавра чи магістра, здійснюється екзаменаційною комісією, до складу якої можуть входити представники роботодавців та їх об'єднань, відповідно до положення про екзаменаційну комісію, затвердженого вченою радою вищого навчального закладу [1].

Основна частина. Вищий навчальний заклад на підставі рішення екзаменаційної комісії присуджує особі, яка успішно виконала освітню програму на певному рівні вищої освіти, відповідний ступінь вищої освіти та присвоює відповідну кваліфікацію.

Відповідно до статті 1 розділу II чинного на сьогодні Положення про порядок створення та організацію роботи державної екзаменаційної комісії у вищих навчальних закладах України, затвердженого наказом МОН України від 24 травня 2013 року № 584, зареєстрованим у Мін'юсті 13 червня 2013

року за № 955/23487 (далі – Положення МОН України), “списки голів державних комісій, завірені підписом керівника вищого навчального закладу, подаються у двох примірниках на затвердження до міністерства, іншого центрального органу виконавчої влади, у підпорядкуванні якого перебуває вищий навчальний заклад, не пізніше ніж за два місяці до початку роботи державної комісії” [2].

МОЗ України, урахувавши пункт 4 Положення про Міністерство охорони здоров'я України, затвердженого Указом Президента України від 13 квітня 2011 року № 467, у якому зазначено, що МОЗ України визначає вимоги до професійної підготовки медичних, фармацевтичних та науково-педагогічних фахівців галузі, щороку затверджує кандидатури фахівців до складу голів державних екзаменаційних комісій [3].

Під час формування пропозицій до складу голів державних екзаменаційних комісій (далі – ДЕК) на 2015 рік необхідно було врахувати вимоги до персонального складу голів ДЕК, зазначені у статті 6 Закону та статті 1 розділу II Положення МОН України.

Наказом МОЗ України від 21.04.2015 р. № 232 “Про затвердження Списку голів екзаменаційних комісій у

2015 році” затверджено персональний склад голів ДЕК на 2015 рік, сформований відповідно до пропозицій вищих навчальних закладів.

При цьому МОЗ України рекомендувало під час оновлення положення про проведення державної атестації у навчальному закладі та підготовки положення про екзаменаційну комісію на виконання доручення Міністерства освіти і науки України (лист від 20.01.2015 р. № 1/9-19) врахувати вимоги зазначеного Положення МОН України та доручення МОЗ України щодо запровадження примірної форми Звіту голови державної екзаменаційної комісії (лист від 21.05.2014 р. № 08.01-47/14038).

Ураховуючи те, що вищі навчальні заклади (далі – ВНЗ) стикнулися із проблемами у правовій реалізації і правозастосуванні окремих положень Закону, Міністерство освіти і науки України з метою імплементації положень Закону у частині затвердження рішенням Уряду України порядку визначення нормативів матеріально-технічного й фінансового забезпечення та методики нормативного фінансування ВНЗ оголосило про збір пропозицій для розробки проектів зазначених нормативно-правових актів (до 06.02.2015 р.).

Державна установа “Центральний методичний кабінет з вищої медичної освіти МОЗ України” звернулася

із пропозицією (лист від 02.02.2015 р. № 23-01-9/43) врегулювати процедуру оплати роботи голів екзаменаційних комісій, зокрема представників роботодавців та їх об'єднань, особливо у випадку, коли вони будуть затверджуватись лише на підставі рішення вченої ради.

Для врахування під час проведення заходів щодо покращення якості підготовки студентів у вищих навчальних закладах МОЗ України підготовлено матеріали аналізу звітів голів державних екзаменаційних комісій у 2014 році (лист від 24.10.2014 р. № 08.01-47/31092).

Результати державної атестації, проведеної у 2014 році, свідчать про те, що в усіх вищих навчальних закладах МОЗ України (далі – ВНЗ МОЗ України) створені оптимальні умови для підготовки фахівців – медиків та фармацевтів, більшість випускників успішно засвоїла теоретичні питання та оволоділа практичними навичками, продемонструвавши цим свою готовність до самостійної роботи та подальшого навчання в інтернатурі.

Особливістю атестації випускників ВНЗ МОЗ України у 2015 році є те, що значна кількість студентів випускних курсів при переведенні (поновленні) на навчання (розпорядження Кабінету Міністрів України від 05.12.2014 р. № 1210-р) не змогла надати залікову книжку чи академічну довідку:

Назва ВНЗ	Кількість студентів, переведених з Луганської та Донецької областей		
	всього	на випускному курсі	
		всього	без залікової книжки (академічної довідки)
БДМУ	9	–	–
ВНМУ	624	80	6
ДМА	491	64	64
ЗДМУ	101	9	1
ІФНМУ	782	98	48
ЛНМУ	44	3	–
НМУ	533	100	100
НФаУ	84	16	1
ОНМУ	822	314	43
ТДМУ	172	25	1
УМСА	296	49	5
ХНМУ	232	32	4
Всього	4190	790	273

Міністр охорони здоров'я України О. Квіташвілі затвердив План заходів МОЗ України для організації навчального процесу у вищих медичних та фармацевтичних навчальних закладах і закладах післядипломної

освіти, підпорядкованих МОЗ України, в умовах режимів підвищеної готовності та надзвичайної ситуації, який був надісланий МОЗ України у ВНЗ з листом від 10.03.2015 р. № 08.01-47/7130 (далі – План заходів).

У пункті 1 розділу 2 Плану заходів пропонується розробити та затвердити рішенням вченої ради ВНЗ МОЗ України Порядок перезарахування навчальних дисциплін для студентів, переведених на навчання з ВНЗ Донецької та Луганської областей (далі – Порядок перезарахування). Ураховувати під час підготовки додатків до дипломів випускників ВНЗ МОЗ України з числа студентів, що навчались у Донецькій та Луганській областях: Порядок перезарахування; інформацію про успішність, зазначену у заліковій книжці (академічній довідці), за її наявності; перелік дисциплін, визначених у типових навчальних планах підготовки фахівців, затверджених відповідними наказами МОЗ України; базу даних Державної організації “Центр тестування професійної компетентності фахівців з вищою освітою напрямів підготовки “Медицина” і “Фармація” при МОЗ України” щодо результатів складання ліцензійних інтегрованих іспитів “Крок”; дані Єдиної державної електронної бази з питань освіти МОН України.

На робочій нараді проректорів з науково-педагогічної роботи (перших проректорів), начальників навчальних відділів та завідувачів науково-методичних лабораторій з питань медичної (фармацевтичної) освіти вищих медичних (фармацевтичного) навчальних закладів України (12 березня 2015 року, м. Київ) запропоновано включити до Порядку перезарахування наступне: сформувати Комісію з перезарахування дисциплін за участі фахівців: навчального відділу, деканатів, відповідальних за проведення ліцензійних інтегрованих іспитів “Крок”, викладачів кафедр, які викладають дисципліни, що не включені до тестових екзаменів “Крок 1” і “Крок 2”; провести аналіз успішності з дисциплін, які включені до тестових екзаменів “Крок 1” і “Крок 2” за даними Державної організації “Центр тестування професійної компетентності фахівців з вищою освітою напрямів підготовки “Медицина” і “Фармація” при МОЗ України”; заручитись згодою студентів на визначення рівня знань з дисциплін, які не включені до тестових екзаменів “Крок 1” і “Крок 2” шляхом проведення тестування та (або) співбесіди; визначити рівень засвоєння практичних навичок шляхом демонстрування їх на хворих (муляжах) та вирішення ситуаційних задач; доцільно використати надану студентом випуску з його банківського рахунку, на який він отримував стипендію у попередньому ВНЗ; включити інші критерії, які дадуть змогу об'єктивізувати успішність з дисциплін і виставити оцінки [4].

Відповідно до статті 7 Закону України “Про вищу освіту” навчальні заклади мають право самостійно

виготовляти та видавати документи про вищу освіту. Питання, пов'язані із визначенням дизайну бланків документів про вищу освіту (наукові ступені), їх способу та місця виготовлення, визначаються вищими навчальними закладами самостійно. У МОН України відсутні повноваження на розроблення та затвердження спеціального порядку щодо централізованого виготовлення та видачі документів про вищу освіту. Кабінет Міністрів України в межах встановлених повноважень визначає лише обсяг інформації, що вноситься до документа про вищу освіту (науковий ступінь) державного зразка, а МОН України затверджує форму документа (зміст викладу відповідної інформації) та взаємодію вищих навчальних закладів з Єдиною державною електронною базою з питань освіти у процесі формування реєстраційного номера документа про вищу освіту (наукові ступені) у зазначеній базі.

На сьогодні підготовка документів про вищу освіту здійснюється відповідно до вимог Постанови Кабінету Міністрів України від 31 березня 2015 року № 193 “Про документи про вищу освіту (наукові ступені) державного зразка”. Цією постановою на виконання Закону України “Про вищу освіту”:

- затверджено Перелік інформації, яка повинна міститися в документах про вищу освіту (наукові ступені) державного зразка;

- встановлено граничну вартість виготовлення документа про вищу освіту державного зразка у розмірі двох неоподаткованих мінімумів доходів громадян – 34 гривні (у 2014 році ця сума становила 79 гривень);

- дано доручення МОН України затвердити у місячний строк форми документів про вищу освіту (наукові ступені) державного зразка, додатків до них, зразка академічної довідки.

Необхідно наголосити, що у пункті 4 примітки до Переліку інформації, яка повинна міститися в документах про вищу освіту (наукові ступені) державного зразка зазначено: “Інформація про результати навчання із зазначенням навчальних дисциплін, годин, оцінок, балів, а також кредити і рейтинги за національною шкалою та Європейською кредитною трансферно-накопичувальною системою осіб, які переведені протягом 2014/15 навчального року з вищого навчального закладу, що розташований у Донецькій або Луганській області, до вищого навчального закладу, в якому вони допущені до занять відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 27 серпня 2014 року № 785 “Деякі питання організації 2014/15 навчального року в навчальних закладах, що розташовані у Донецькій і Луганській областях”, та

завершили навчання, здобули певний освітньо-кваліфікаційний рівень і пройшли атестацію, *ззначається за умови наявності підтверджених відомостей про результати навчання таких осіб, а у разі їх відсутності ставиться відповідна відмітка*”. Згідно з роз'ясненнями МОН України (лист до керівників вищих навчальних закладів від 27.04.2015 р. № 1/9-214 щодо результатів навчання осіб, переведених з вищих навчальних закладів Донецької та Луганської областей) *“у разі, якщо студент не в змозі представити хоча б один з документів, у відповідній графі додатка до диплома проставляється відмітка “атестований”*”.

Відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 05.12.2014 р. № 1210 замовлення та видача документів про вищу освіту державного зразка та додатків до них або дублікатів документів про вищу освіту державного зразка особам, які пройшли державну атестацію у вищому навчальному закладі, у якому вони тимчасово допущені до занять, забезпечує той навчальний заклад, у якому вони тимчасово допущені до занять. У документах про вищу освіту та додатках до них зазначаються: повне найменування вищого навчального закладу, що розташований у Донецькій або Луганській областях, у якому особа є студентом; підписи керівника та голови екзаменаційної комісії, скріплені відбитком печатки вищого на-

вчального закладу, у якому особа тимчасово допущена до занять і пройшла державну атестацію.

Ураховуючи підтримку вищими медичними (фармацевтичним) навчальними закладами МОЗ України (далі – ВНЗ) централізованого виготовлення документів про вищу освіту (лист-запит МОЗ України від 15.04.2015 р. № 08.01-47/11833), МОЗ України рекомендувало для забезпечення виготовлення документів іноземним випускникам у 2015 році звертатись до досвідченого виробника документів державного зразка – Державного підприємства “Інфоресурс” (згідно з листом МОН України ректорам ВНЗ від 14.04.2015 р. № 1/9-196). Питання виготовлення документів вітчизняним випускникам буде вирішено після виконання МОН України пункту 3 Постанови Кабінету Міністрів України від 31 березня 2015 року № 193 “Про документи про вищу освіту (наукові ступені) державного зразка”.

Висновок. МОЗ та Центральний методичний кабінет з вищої медичної освіти МОЗ України на основі Закону “Про вищу освіту” було сформульовано основні методичні підходи та рекомендації вищим медичним та фармацевтичним навчальним закладам щодо формування державних екзаменаційних комісій, проведення атестації випускників та видачі дипломів про вищу освіту у 2015 році.

Список літератури

1. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII.
2. Положення про порядок створення та організацію роботи державної екзаменаційної комісії у вищих навчальних закладах України: наказ МОН України від 24 травня 2013 року № 584, зареєстрований у Мін'юсті 13 червня 2013 року за № 95543487.
3. Положення про Міністерство охорони здоров'я України: Указ Президента України від 13 квітня 2011 року № 467.

4. Рішення робочої наради проректорів з науково-педагогічної роботи (перших проректорів), начальників навчальних відділів та завідувачів науково-методичних лабораторій з питань медичної (фармацевтичної) освіти вищих медичних (фармацевтичного) навчальних закладів України (12 березня 2015 року, м. Київ), затверджене Міністром охорони здоров'я України 24.03.2015 р.: лист МОЗ України ректорам ВМ(Ф)НЗ та закладів післядипломної освіти МОЗ України від 26.03.2015 р. № 08.01-47435.

Отримано 31.03.15